

СРПСКИ СИОН

Год. X.

Број 17.

**НЕДЕЉН ЛИСТ ЗА ЦРКВЕНО-ПРОСВЕТНЕ И АВТОНОМНЕ ПОТРЕБЕ
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ МИТРОПОЛИЈЕ КАРЛОВАЧКЕ.**

СА БЛАГОСЛОВОМ СВЕТОГ СИНОДА.

ВЛАСНИК:

Њ. Светост Српски Патријарх Георгије.

УРЕДНИК:

Протопрезвитер Јован Јеремић.

У Ср. Карловцима у недељу 23. априла 1900.

Х И М Н А

ЊЕГОВЕ СВЕТОСТИ ПРЕУЗВИШЕНОГ ГОСПОДИНА

ГЕОРГИЈА БРАЊКОВИЋА

ПАТРИЈАРХА СРПСКОГ

Приликом Његове седамдесетогодишњице живота и десетогодишњице патријарховања.

Исполаети деспота!
И још много рођендана
Дочекао, доживео,
Главо наша крунисана.

Слава Твоја, слава наша,
Срца су нам пуна миља,
А жеље су, да нас дуго
Наш Патријарх благосиља.

Да сине светлост Твоја међ' људма,
Да добра дела Твоја сви виде,
Да верни Твоји прославе Бога,
А врази Твоји да се постиде!

Господе сила, испуни жеље,
Молитве наше послушај глас,
Чувај нам, штити, срећна и здрава,
Нашег пастира — услиши нас.

Живео нам дуго, много;
Жеља срца то је силет.
Кличемо Ти и опет:
Исполаети деспота!

Владан Максимовић

ЊЕГОВА СВЕТОСТ, ПРЕУЗВИШЕНИ ГОСПОДИН

ГЕОРГИЈЕ БРАНКОВИЋ

архиепископ и митрополит карловачки, и патријарх српски. Његова царског и апоост. краљевског Величанства прави тајни саветник, австр. императ. ордена гвоздене круне I. степена кавалер, краљ. српскога ордена св. Саве као и кнеж. црногорског ордена Данилова великокрсник итд. итд. итд.

Данашњи патријарх српски *Георгије Бранковић* родио се у селу Кулпину, у Бачкој, 13. марта 1830. године од оца *Тимошије*, пароха у Кулпину, и матере *Јелисавете* рођ. Бикар из Сомбора.

Изучио је основну школу од г. 1836—1840. у Сенти, куда му се је отац г. 1833. за пароха преселио. Ту му је први учитељ био Ђура Николић. Прва четири гимназијска разреда свршио је од г. 1841—1844. у евангеличкој гимназији у Старом Врбасу, под славним управитељем Михаилом Готром, с одликом, којом је приликом добио прву награду, златан дукат. Пети и шести разред свршио је у Баји, а тадању тако звану филозофију у Нађкерешу г. 1847. и 1848.

Ту га затече година 1848-ма, са које мораде науку своју да прекине. Г. 1849. постане у Сенти варошки подбележник, у којој је служби остао до октобра г. 1852. Г. 1852. почетком октобра, ступи у Ср. Карловцима у богословско училиште и сврши исто концем јуна 1855. године са одличним успехом.

Дана 13. новембра 1855. ожени се са Јеленом Пешићевом из Сенте, а благоупокојени епископ Бачки Платон Атанацковић прими свршенога богослова Ђорђа Бранковића у конзисторијалну канцеларију, да се ту вежба у црквеној администрацији.

Дана 6. (18.) децембра 1855. године, а лицем на св. Николу, зађаконио је епископ бачки Платон Атанацковић свог младог и даровитог богослова, а вредног радника у конзисторији Бачкој, Ђорђа Бранковића, у катедралној цркви Новосадској, у којој је тога дана прва архијерејска служба одслужена, од како је обновљена била. О Божићу 1856. г. рукоположио га је за јереја и доделио оцу његову Тимстију за капелана, а кад је отац оболео, постане син 1857. администратором очине парохије у Сенти. Ни две године није протекло, а млади свештеник Ђорђе буде именован за окружног протопресвитера и унапред је већ као такав признат био од Сомборске црквене општине за пароха Сомборског, јер је ова дала изјаву епископу Платону, да ће онога признати за свога првога пароха, који буде постављен за протопресвитера Сомборског. На Преображење 1859. произведен је за проту, а прве недеље за тим дошао је у Сомбор. Као многогодишњи Сомборски прота задржао је у цркви онај добар ред, који је заостао од проте Василија Ковачића, јер је *сваки дан* држао цело правило, дакле и саму литургију, која је у то време у целој јерархији нашој посведневно само у Сомбору држана. При богослужењу увео је добар ред и лепо појање, особито у недељне и празничне дапе. Често је проповедао, и проповеди су му биле веома вешто сачињене и у чисто етичком јеванђеоском духу. Овим проповедима умео је проповедник веома успешно утицати на хришћански морал код своје пастве, у коју је тиме улевао љубав према прадедовској вери православној. Такове савесне службе расадник био је он и у подручном свештенству протопресвитерата Сомборског, а тако причају то и данас савременици онога доба.

Године 1861. именован је прота Ђорђе Бранковић од Земаљског Школског Савета у Темишвару за управитеља српске учитељске школе Сомборске, и то почасно звање вршио је с највећом вредношћу све до 1872. год. За то се време много заузимао он око унапређења и унутарњег и спољашњег живота српске приправничке школе Сомборске.

Његовим настојањем створена је позната данас „Платонеумска заклада“.

Његовим настојањем дала је Сомборска општина саградити нов иконостас, који је вешто насликао пок. академски сликар Павле Симић и који је са позлатом стао 40000 фор.

На свима српским народно-црквеним саборима од г. 1861. до 1879. и 1881. био је прота Ђорђе Брашковић свештеничким послаником Сомборског округа и члан Сомборског Одбора.

Суделовао је у њима као највреднији и најагилнији члан свештенства, старајући се о напредном уређењу и бољитку цркве и школе, свештенства и учитељства. Такав је био жи-

вот и рад многогодишњег проте Сомборског, а садањег патријарха српског Георгија

Бранковића.

Овим нисмо исцрпили све моменте из делања тадањег проте Ђорђа Брашковића, који су ишли у прилог српској цркви и српској школи. Ово су само поједини потези цртања његова рада. Таково свештено лице привукло је на себе пажњу и разабрање и нашега сабора и Св. Синода, који је у овакову служби олтара Божјега уознао душевну величину и снагу, који ће моћи и тежи задатак успешно вршити, и на корист цркве српске и школе српске.

*Георгије Брашковић
Патријарх.*

С тога и виђамо где наш Архијерејски Синод дана 7. (19.) маја 1882. г. бира себи

С тога и виђамо где наш Архијерејски Синод дана 7. (19.) маја 1882. г. бира себи

за члана, а Темишварској Епархији за црквену поглавицу многогодишњег проту Сомборског Ђорђа Бранковића.

Дана 11. (23.) маја 1882. г. ступио је Ђорђе Бранковић као изабрани Епископ Темишварски у монашки чин и буде 6. (18.) јунија произведен за архимандрита Ковиљског, а 1. (13.) јулија за тим посвећен за епископа Темишварског.

У том достојанству био је епископ Георгије Бранковић пуних осам година. Дана 21. априла 1890. изабрао је српски народно-црквени сабор епископа Георгија Бранковића за архиепископа и митрополита Карловачког и патријарха српског. Избор овај потврдило је Његово Величанство превишњим решењем од 24. априла 1890. г., које је у седници српског народно-црквенога сабора од 28. априла 1890. год. обнародовано, те изабрани и превишње потврђени патријарх *Георгије Бранковић* буде свечано уведен у своју митрополитску столицу дана 29. априла 1890. године.

Превишњим решењем од 24. априла 1890. благоизволело је Његово Величанство, премилостиви наш Краљ *Франц Јосиф Први*, новоизабранога и превишње потврђенога патријарха, Његову Светост господина *Георгија Бранковића* именовати Својим правим тајним саветником, а превишњим решењем од 5. (17.) марта 1893. благоизволело је *Његово Величанство* најмилостивије одликовати Његову Светост преузвишенога господина патријарха *Георгија* орденом гвоздене круне првога степена.

Његово Величанство тадањи Краљ Србије *Милан*, благоизволео је Његову Светост 3. (15.) априла 1883. одликовати орденом св. Саве првога степена, а Његово Височанство Књаз Црне Горе *Никола I.* орденом Данилова реда првога степена, 30. јануара 1895. године.

У СЛАВУ

ЊЕГОВЕ СВЕТОСТИ ПАТРИЈАРХА СРПСКОГ ГЕОРГИЈА БРАНКОВИЋА

Очи моје — да л' ме не варате?!
 Је ли вила љубави Србинске,
 Што се сјаје са Сионска виси? —
 Јеси л' чедо, бело лане дана,
 Ил' прашина само узвитлана,
 Што нас дави, и кужи и тлачи,
 К'о што нису ни душмански мачи? —
 Очи моје — да л' ме не варате!?
 Је ли Ђорђе на беломе ждралу,
 Бојним копљем што гађа аждају,
 Халу мржње, клевете, омраза —
 Породиљу Косовских пораза? —
 Није Ђорђе на беломе ждралу,
 Није крен'о копљем на мегдане,
 Но са крстом у десници руци,
 А с престола српског Светосавског,
 Крстом *Оног*, који све спасава,
 Из мртвила који васкрсава! —
 Небу лећу мирисави да̑си,
 Па нас кади тамјан и измирна,
 К'о миомир са груди матерњи,
 А ја крену у свет невечерњи.

Мила веро мојих прадедова,
 Српска цркво српских мученика,
 Која дишеш миром њиховијем,
 Светим миром светих Неманића:
 Што посвети Милутина краља
 И првога Немању Стевана,
 И Саву нам света ученика
 И последњег цара мученика! —
 Ти покрену са престола Саве
 И Ђорђија српског патријара! —
 У тој вери ето крену Ђорђе
 Са престола српског Светосавског,
 А на крају седме десетине
 Века свога, благословенога,
 Патријарштва године десете,
 Да окити цркву Србинову
 Боравиштем Њених ученика! —
 Ученици биће учитељи —
 Учитељи биће рода свога
 У науци Бога мученога!
 И ево се испунише снови,
 Златни снови великих јерарха

Мудрог Павла, великог Стевана!
 Том се храму темељ благосиља
 И Господ се у помоћ позива —
 Јер на *Њему* све што јест почива!
Њиме креће, што небу полеће;
Њиме бива, што Ђорђе оснива;
Њиме дише, што за вечност пише —
 А што пише ори се све више —
 Бог да живи *Франц Јосифа Првог*,
 Који штити, чим се Србин кити,
 Чим се кити, оним и поноси;

Чим поноси славно име носи,
 А да трепти и блиста и сјаје,
 Кроз све српске даље нараштаје! —
 Бог да живи *Ђорђа патријара*,
 Који диже да је Богу ближе,
 Који ради а да се сагради,
 И подичи име Србиново! —
 Нек се ори од мора на море —
 Испуни се српска жеља стара,
 Бог да живи *Ђорђа патријара*! —

Јован Симеоновић-Чокић

СЛАВА ПАТРИЈАРХУ ГЕОРГИЈУ БРАНКОВИЋУ!

Српском Сиону ће данас отпочети, а сутра ће зору да пробуди и лепоту милога Ђурђевскога дана да подичи славље српског патријарха *Георгија Бранковића*.

Седамдесет година родољубива живота и у њему десет година мучна, али светла и радена патријарховања Његова, припадају целој нашој цркви и народу њеном. Епохално дело родољубивог добротинства и архипастирске љубави, које ће Његова Светост, патријарх *Георгије Бранковић*, да учини сутра и да га запише у историју цркве и културну књигу народа Свога, постаће драгоцене својине целе те цркве и народа, украс и понос Митрополије Карловачке.

И зато ће сутрашње славље бити не само дична слава узвишенога Слављеника, патријарха *Георгија Бранковића*, него и историјско славље Митрополије Карловачке и у њојзи православне српске цркве и народа. Славље, које ће историји њиховој златан лист исписати.

Прославићемо га, како је то родољубива смерност узвишенога Слављеника дозволила и колико је данашње стање нашега народа способно, да ода пошту и признање, хвалу и захвалност: Поглавици цркве, првом сину, највећем достојанственику, највреднијем посленику, најјачем заступнику, најискренијем пријатељу и највећем добротвору — цркве нам и народа, њихове школе и просвете, њихова напретка, славе и будућности.

На прослави тој биће славља и свечаности разне, а говорници и честитари ће се такмачити, да што видније изнесу мисли и осећаје своје о значају рада и величини дела узвишенога Слављеника. Сви заједно хтећи ће вољно да славу патријарха *Георгија Бранковића* подигну до заслужене висине и обаспу сјајем, који јој припада. Но све ће то бити ипак испод оне висине, до које сама дела подижу људе. Све ће то бити тек бледа слика онога нимбуса, који великане увенчава вечном славом подвига њихових; бледи зраци онога сјаја, који одсјајује тек у огњу благодарности, што га историјска добротинства и епохална дела пале и распаљују: у души и срцу племенитог, праведнога и благодарнога потомства.

И међу савременицима, ко је год у цркви и народу нашем способан да призна врлине, да се поклати заслугама и благодарним покаже добротинствима; и ко је год кадар, у разумевању положаја на патријарашком престолу нашем, да правилно схвати и праведно оцени у положају томе многоструку и велику радњу данашњег патријарха *Георгија Бранковића*, сваки ће тај са пијететом признања и захвалности учествовати, ма на који начин и ма где био, у сутрашњем слављу своје цркве и народа и с њима вечно спојенога живота и рада патријарха *Геор-*

гија Бранковића. Учиниће то сваки Србин, само ако се чистим српским млеком одојио, истинитим поносом српским понео, родољубивом мудрошћу и моралном снагом довољно опасао.

Биће их, који учествовати и неће, јер неће моћи себе победити. А има их и недостојних, да у сутрашњој слави учествују. Недостојни се сами луче и проказују. Они ће у страну, јер недостојни да се пред великим добротворима народа свога и — поклоне.

Тако је увек и бивало, јер сунце још није огрејало, нити је земља понела човека, да је од свију људи признат и слављен био. Још нико није примио благодарност од свију, којима је добра учинио. То је судба људи међу људима. Међу њима какви смо ми Срби — знамо се добро.

А двовековна историја Карловачке Митрополије, на свима страницама својима, велегласно нам казује, да је таква судба, зла и мучна, у обиљу суђења баш нашим митрополитима, патријарсима. Историјска је то чињеница, а крај ње је и друга, као тумач прве, да су на патријарашком престоу слављени били за живота — после смрти суђени и осуђени; а за живота вређани љутом неправдом и црном неблагодарношћу они, за којима смо после смрти њихове уздисали, а у признавању својих заблуда и одоцњеном кајању — хвалу им одавали.

Да, то је судба наших митрополита-патријараха. На њој почива престо, њоме је отештана митра и у њојзи сливен жезао — поглавица нам црквено-народних.

Грѣх ради грехова наших старих, подноси и данас ту судбу и црква и народ наш уз поглавице своје. Она није могла обићи ни данашњег, великога међу великима, патријарха нашег *Георгија Бранковића*.

Но и ако је удес свију велезаслужних прејемника престола Св. Саве и Арсена Чарнојевића, да за живота не приме достојну заслуга својих хвалу, тиме се не смањује величина тих заслуга и не обара вредност цене њихове.

Дела, подвизи и добротворства патријарха *Георгија Бранковића* тако су многобројна и велика, видна и светла, да зла воља и немоћ, уске груди, празна срца и сичушне душе и не допиру до висине славе и вечности њихове. Дела патријарха *Георгија Бранковића* преживеће неблагодарност тесногрудих савременика. Преживеће партизане, а остаће да светле и цркви и народу Његову. Дела се та виде и данас, јер светлост великих дела продире и кроз најгушћу таму људске злоће, која би их хтела да скрије и невидним учини. Тим делима се и данас одаје хвала, јер српски народ има још здраве деце и достојних синова, да докажу, е је српски народ Митрополије Карловачке још заслужан добротвора и добрих Поглавица, да је достојан љубави патријарха *Георгија Бранковића*, љубави са престола нам патријаршкога.

*

Престоли су сунца ако на њима седе, који светлости и топлоте дају. Такав је престо и нашега патријарха. Са њега очекује светлости и топлотом се загрева цео наш народно-црквени живот. Од светлости и топлоте те зависи развитак и напредак тога живота, деловање главних, а по томе и свију органа народно-црквенога организма. То је чињеница, два века стара и непромењена, коју неће ни будућност изменити, нити ће ју теорија о другим „ширим плећима“ моћи икад заменити у приликама нашим.

Са патријарашког престола нашег много се очекује, много треба и много се може урадити. За неколико година, па да векови памте и да се поколења диве. Такве су године у историјској десетогодишњици патријарховања патријарха *Георгија Бранковића*, коју ћемо сутра прославити.

Но један човек ни са престола најсилнијих царева не може да уради и доврши све, што државе и народи требају и очекују, чему се надају и за чим теже.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

А како ли један патријарх наш, са престола свога, да задовољи све потребе и оствари све тежње, што их има и за којима тежи црква и народ наш! И снага свију људи је ограничена; и за мање послове живот је људски кратак. А тек безброј свега онога око престола нам патријарашкога, у народу и ван народа, што и најдужем веку не да и најјачој снази смета, да учини што би учинити хтела и волела! . . . . .

Али, и крај свега тога, што је било и што бива, патријарх *Георгије Бранковић* учинио је много. Учинио је много више, него што су многи, и у повољнијим приликама, учинити хтели и могли.

Учинио је и оно што се зна, и оно, чему ће се тек историја моћи одужити, а потомство са хвалом и поносом поклонити. Што спада на историју оставићемо њој. А што није осуђено на мрак канцеларијских зидина и прашину архивских списа, изнесено је деломице у књизи коју прилажемо данашњем броју и у чланцима за овим.

Десетогодишња радња патријарховања патријарха *Георгија Бранковића* разлежала се са патријарашкога престола као животворна роса и сунчани зраци: и по цркви, и по школи, и по народно-црквеној аутономији. Загривала је она топлотом и освежавала љубављу својом и књижевност и вештину српску, и свештенство и подмладак његов, и све што славу цркве узноси а напретку народноме годи. Убрисала је она и многу сузу сиротињске невоље и јада, многومه је помогла, многога од пропасти спасла.

Хтела је да убрише сузе и цркви нашој и невољи њеној, у коју је пала са погрешне радње сабора наших од 1865. до 1874. и са погрешке многих синова од 1865. до најновијег доба. Хтела је да помогне и јаду народно-црквене аутономије, љуто „укљештене“. Хтела је од пропасти да спасе и духовну сирочад нашу, основне школе наше. Хтела је много . . . много. Јер велико је срце патријарха *Георгија Бранковића*, простран је поглед Његов и дубока мисао архипастирске бриге и старања Његова.

Зна и осећа Он тугу и невољу цркве Своје, познаје јаде и потребе целог живота нашега. И хтео је свему томе да помогне, јер љубио је и љуби све, што му је Промисао Божји, воља народа и превишња милост љубљена **Владара** поверила. Али није у свему успео, није све могао. Јер, што нам је давао нисмо увек примили, што је поправљао ми смо и кварили, што је градио ми смо и разграђивали, што је и могао — други су одмагали.

Па опет, учинио је и успео је много. Учинио је више, него ико пре Њега. И у томе је величина патријарха *Георгија Бранковића*. Његова је воља, у раду том, продукат разума и искуства, и зато се није сламала никад; Његова мисао је здраво и једро чедо дубоког уверења и зато се није повијала; Његова добротина су породи архипастирске љубави и зато их нико није могао ничим обуставити; Његова љубав цркви и народу је срасла са великим срцем Његовим и зато је нико није могао ничим, ни ослабити, нити озловољити.

Обични би људи у приликама патријарха *Георгија Бранковића* изгубили и љубав и срце; воља, енергија, агилност — све би их оставило. Патријарх *Георгије Бранковић* је снага која одолева, он је див — којег људи сломити не могу. Јер Он је апостол воље Божје, Своје цркве и патријарашкога задатка.

Капу доле, и — хвалу Му принесимо!

*

Десетогодишњица патријарховања патријарха *Георгија Бранковића* исписаће историји нашој: и драгоцене листове Његових успеха, и светле и поучне листове великих покушаја Његових.

Што је стајало до пожртвовања и добре воље, и што је лежало само у

знази и моћи патријарха *Георгија Бранковића*, то је и оживотворио. Поколења ће та дела благосиљати, њима се поносити и на њима градити даљу будућност сигурнијих дана и лепшега напретка цркви и народу.

Што је било изван домаћаја личне воље и снаге патријарха *Георгија Бранковића*, да поправи и излечи, да поврати и учврсти, на многим странама народно-црквених нам потреба, а нарочито аутономије наше, а што је за данас још остало тежњом и покушајем Његове племените душе, родољубива срца и широкога погледа патријарашкога, — ако се и не узмогне оживотворити за Његова патријарховања — јесте и биће, све до остварења свога, светао и речити путоказ и доцнијим нараштајима: шта им је задатак. Биће им књига и школа, сведок и аманет, да им ваља наставити и оживотворити, што је патријарх *Георгије Бранковић* оживотворити хтео и покушао, а није могао до данас, — зар зато, јер још није навршено доба искушења и патња наших.

Али је наша топла молитва, да то доба брзо мине. Молитва је наша, и у очи сутрашњег светлога и историјскога дана, што ју приносимо Господу Богу и Победоносцу св. Георгију, да добром патријарху нашем *Георгију* умноже и дане живота, и снагу патријарашкога жезла и моћ Његових тежња, те да у слави Своје цркве, у срећи Свога народа и у радости Своје патријарашке љубави, узмогне прославити победу и славу остварених жеља Својих, Своје цркве и народа.

Не буде ли суђено тако, задужио нас је патријарх *Георгије Бранковић* и до данас. И нас и потомство наше.

Нисмо пророци, али као да духовним очима прозиремо у будућност, гледећи праведно и благодарно потомство наше, како са пијететом захвалности одаје хвалу и са поносом спомиње име великога патријарха *Георгија Бранковића*.

Који се бојимо потомства, а који смо и сами кадри праведни и захвални бити, принесемо сутрашњој слави хвалу своју, свој дуг.

Пред величином дела и свију добротинастава сутрашњег узвишенога *Слављеника*, кликнимо да нас небо чује, кликнимо да нас земља разуме:

**Да живи Његова Светост, патријарх српски Георгије Бранковић!
Слава патријарху Георгију Бранковићу!**

Протопрезвитер Јован Јерemiћ.

У ДОБАР ЧАС!

(ПРИЛИКОМ ПОЛАГАЊА ТЕМЕЉНОГ КАМЕНА ЗА БОГОСЛОВСКО СЈЕМЕНИШТЕ
У КАРЛОВЦИМА).

*Здрав религиозан живот народа зависи од добрих свештеника. Главна и најглавнија је дужност црквеног начелства, да се побрине за заводе, у којима ће се позвана лица науком, обуком и разумном дисциплином за такве свештенике сиремити, — и да се тако сиремљена лица посвете, пошаљу и овласте, да у извесном кругу или округу или заводу врше дужности труднога звања свога, а поставивши питање о томе, како ће црквено начелство ту најглавнију своју дужност најбоље извршити моћи, одговара наш историк и дугогодишњи учитељ и управитељ у нашем богословском училишту, г. архимандрит *Иларион Руварац*, у истој расправи својој из које сам горње ријечи навео, овако: *Без Семинарије, без добро уређене и будно надзираване Семинарије, то се не може* (Шта се и како се и с које се стране досле покушавало, да се и код нас оснује семинарија за кандидате свештеничког реда? Н. Сад 1887. стр. 49. 48).*

Врсна глава нашега умника није тај одговор измислила, г. архимандрит *Иларион* није с тим својим одговором унио међу нас нову мисао. Не. Он је само

дао израза тврдом увјерењу својему, да је стара мисао о оснивању семинарије за наше свештеничке кандидате добра и здрава, те да треба да се и у дјело приведе.

А мисао о таквој семинарији код нас дозрела је већ 1774. године и добила је израза на сабору нашем, који је те године држан.

Дотле протекло је већ 80 година како се овећа маса нашега народа у земљама Ђесарским настанила. И маса та није била без главе. Њој на челу дошао је патријарх са владикама, војводама, а касније опет патријарх. Па ако је вјеровати, српски пресељеници у ове крајеве нијесу били голи и боси.

И баш зато се човјек мора чудити, да је поглаварство тадашње црквено и народно пропустило пуних 80 година, а да у новим приликама не покуша ништа учинити за бољу спрему пастира у цркви и народу.

Но још чудније је да се од 1774. године, па ево све до данас, није код нас привела у дјело тада већ дозрела мисао о семинарији за свештеничке кандидате, када се зна да су сабори наши, митрополити наши и патријарси, епископи и многи наши велики родољуби, међу њима и неумрли Сава Текелија, устајали и војевали за њу, па чак и државна власт у њско доба исту је форсирала!

Ми остадосмо у глибу, а људи наши знали су шта им ваља чинити, да се из глиба извучемо. Вртоглавица нас је спопаала, ми се вртисмо у наоколо, упињасмо се из петиних жила да у вис скочимо, а знали смо на који би начин могли смишљеним, одмјереним, али и сигурним кораком напријед коракнути и напријед поћи и ићи. Знали смо то, а ипак се вртисмо и скакасмо и затворисмо очи своје, да не виде пута којим треба да идемо!

То је судбина наша. То је судбина оних који хоће да живе, али нијесу у стању растати се са оним што за привилан живот треба жртвовати...

И дочекали смо ево Бурђев-дан 1900. године, док се нашао човјек, који је кадар принијети прву жртву за остварење завјетне мисли многих својих претходника.

Патријарх Георгије удара темељ семинарској згради, коју ће да подигне из својих срстава кандидатима свештеничким, народу свом, цркви својој.

Читав један вијек и четврт другог мораде проћи, да се учини оно што је сабор наш 1774. године прогласио потребом. Заиста жалосно!

Али и у жалости тој ваља нам се радовати овом дану, који су многа покољења прије нас изгледала, овом Бурђев-дану, који тако дуго није свануо. Сада свиће, дај Боже, у добар час!

Не могу и нећу сада овдје понављати све оно што сам већ прије седам година износио у доказ, да нам је завод, којему дарезљива рука Његове Светости, Преузвишенога Господина Патријарха нашега Георгија темељ удара, пријеко потребан (види „Срп. Сион“, год. 1893. бр. 5. и 6.). Није овдје згодна прилика да се враћам на оно, што сам у годишњим „Извештајима о правосл срп. богословском училишту“ нашем у неколико пута већ о томе питању истицао и што сам у своје доба, на позив светога архијерејскога Синода нашега, о томе напомињао и предлагао. Свака ријеч у томе питању свршавала се у вапају за интернатом, за семинаријом, добро уређеном семинаријом, без које су и наши стари знали, да нема ваљане спреме свештеничке, без које ниједна црква, православна и неправославна, и не мисли на спремање свештеничких кандидата.

Православна руска црква троши милијоне за своје интернате уз духовне своје семинарије и академије, православни Грци просе по свијету да такав свој завод на Халки одрже, римокатолици широм свијета жртвују безброј новца за интернате уз духовне школе своје, протестанти чувају од старина нашљеђени интернат свој у Тибингену и министар просвјете великог њемачког царства снује и премишља, како би протестанти у Њемачкој дошли до још којег таквог завода. Па нијесу само цркве, које у добрим интернатима хоће да нађу сигуран ослонац

за се. У свијету желе интернате и за средње заводе, па и за велике школе. Нијемац завиди Енглезу за његове интернате, Француз иде у Енглеску да проучи уредбу тамошњих интерната, па да код своје куће пропагира мисао о преустројству францеских интерната, а високи државни чиновник великог руског царства, широм свијета познати К. П. Побједоносцев приповиједа својим Русима о том неуморном настојању напреднога свијета, да дође до добрих интерната (види „Новая школа“. Москва 1898). А ако нијесмо слијени можемо и у својој домовини видјети, како се други паште да подижу школе са интернатима. Поред два интерната (римокатоличког и унијатског) у Загребу, подигнут је и трећи, такозвани племићки конвикт, па четврти поред учитељске школе, па пети поред обртничке школе и шести поред гимназије у Госпићу. И то још нијесу сви у Хрватској и Славонији. Зашто то све? Сигурно за то што свијет зна, да школа постиже своју сврху тек уз добар интернат.

Свијет зна то, а знамо то и ми. Или смо зар били заспали када се стварао учитељски конвикт у Новом Саду и отворио интернат уз учитељску нашу школу у Пакрацу? Не, нијесмо спавали тада. Ми смо знали шта се хоће, ми смо благосиљали ту мисао, прилагали смо, разносили смо позиве на прилагање, објављивали смо имена приложника, пропагирани смо та подузећа и чинимо то све до данас, па ћемо чинити, ако будемо паметни, и у будуће.

Наш сабор још 1892. године расправљао је, колику своту да излучи из приходâ митрополита-патријарха нашега, а ради издржавања богословске семинарије. И гле, на освитку овогодњињег дана Турфевскога, они који се зову вођама нашега народа, они који хоће да су једини и искључиви преставници и заступници непомућене мисли народне и будне свијести његове, ти грме са висине своје прошив богословске семинарије! Они су сада у принципу против семинарије! Против богословске семинарије! Принцип пак тај њихов само је ad hoc. . .

Разумијемо их. Десетинама година већ дува у атмосфери нашој оцима нашим непознати вјетар и гоне се по њој струје, од којих црква треба да заклања народ наш. Све што је запливало тим струјама, све то мора бити противно јачини цркве. . .

Али баш зато треба црква да јача умом и срцем својих служитеља, вољом и снагом њиховом, марљивошћу и уредношћу њиховом, мудрошћу и ревношћу њиховом. А да се они тијем, па и другим потребним својствима наоружају, треба зато и згодна школа, која неће давати само знање, него ће моћи дјеловати и на срце и на вољу и на сву духовну, па и тјелесну природу оних који се за службу цркви спремају, треба уз богословски завод, још и богословско сјемениште, или интернат, потребно је не само училиште, него и васпиталиште за оне, који ће се за Христа у свијету борити.

То васпиталиште неће им ништа сметати да се они жене, да заснивају породице, да с народом живе, за њега да живе и за њега да умиру. Неће оно у том сметати ни нашим српским новим свештеницима, као што не смета ни руским и као што не смета ни српским у Далмацији, гдје већ данас ваљда и нема живог ниједног свештеника, који није из сјеменишта изишао.

Велимо: неће сметати. А говоримо то у увјерењу, да ће дарожљива рука Његове Светости патријарха нашег Георгија, која удара темељ поклону својему, згради за богословско сјемениште, простријети дарожљивост своју и на прикладно уређење те зграде и да ће воља и брига Његова збринути се и за пристојно живљење оних, који ће се у тој згради спремати за најтежу и најузвишенију службу у цркви нашој и народу нашем, и да ће увиђавност Његова завести у том васпиталишту све потребне уредбе за правилан развистак и ума и срца и воље њихове.

Такво васпиталиште треба уз богословско училиште наше, таквом се радујемо, гледајући српског патријарха гдје полаже темељ богословском сјеменишту и због тога се молимо Богу, да дјело Његово благослови.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

Његова Светост, преузвишени господин патријарх наш Георгије полажући темељ тој згради извршује своју најсветију дужност. Не. Требао сам рећи: извршује оно што је била најсветија дужност свију његових претходника, свију који су прије Њега стали у столицу православних српских архиепископа — митрополита карловачких и патријараха српских. Оно што они нијесу хтјели, или што они нијесу могли, *Он хоће, Он може. Он се може растати са двије стотине хиљада круна, Он хоће на потребе своје цркве своту ту да жртвује, Он осјећа и увиђа да је то цркви својој дужан и Он плаћа тај од претходника Његових неисплаћени дуг.*

Томе се треба поклонити. То треба признати. Само са најчистијом благодарности треба то примити.

Већ давно смо запали у тешки живот. Нешто други, а још више ми сами криви смо томе. Из црна дана дуготрајна никако да се извучемо. Па ето нам овогodiшњег *Ђурђевдана*. Хоће веселији да нам сване, ако смо само весељу ради.

Нађимо се на уранку *Ђурђевског овог дана уз Патријарха* свога, да *Он* буде с нама веселији, да будемо с *Њиме* јачи.

У часу када *Он* извршује најсветије своје дјело, у часу када *Он* за друге исплаћује вјековни дуг цркви и нама, нађимо се уз *Њега* сви, и када *Он* чекићем куцне по темељцу богословског сјеменишта, одзовимо се сви искреним: *Бог да прости! У добар час! Бог илашио дарезљивој руци српског Патријарха! Бог живео великог доброшвора српског Патријарха Георгија!*

Карловци, у очи Ђурђевдана 1900.

Ј. Вучковић.

У С Л А В У

ЊЕГОВЕ СВЕТОСТИ ПАТРИЈАРХА СРПСКОГ ГЕОРГИЈА БРАНКОВИЋА

Српски народ мало има
Сретних часа, сретних дана;
А још ређе мајка рађа
Родољуба-великана!

Али Божја воља беше
Њој нека је вечна хвала;
Што је Тебе сјајном митром
Даривала — увенчала!

Да с престола светог Саве
Можеш чинит' добра дела;
Поред којих увек биће
Твоја слава неувела!

Школи нашој заштитник си,
Она Твоје чедо драго;
А школа је српском роду
Драгоцено, мило благо!

Бело брдо и Сантово,
Па те ју Кулпин, место Твоје,
Школе дивне — Твоји дари,
Вечну хвалу Теби поје!

У Сомбору подиг'о си
Храм просвете диван сјајан;
Да потомству увек прича
Како ти је спомен трајан!

Да сведочи жеље Твоје,
Чисте душе, срца чиста:
Народ, црква, школа наша
Да пропева да заблиста!

Поред Саве Текелије
И Твоје ће име сјати;
Потомство ће име Твоје
Са поносом спомињати!

Јер ће спомен Твојих дела
После мрака да засјаји;
Познаће јој праву вредност
Тек доцнији нараштаји!

Сергије Попић

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

WWW.UNILIB.RS

НАРОДНО-ЦРКВЕНИ УСТАВ.

Било је то пре 10 година о светој литургији у саборној цркви карловачкој. Још ми и сада лебди пред очима онај свечани и узвишени тренутак, када је *Георгије Бранковић*, избрани и потврђени архиепископ карловачки, митрополит и патријарх српски, стао први пут чврстом ногом на престо Арсенија патријарха, узео у своју снажну десницу крму брода српске митрополије те стојећи у светој храму, окружен народним црквеним сабором и својом милом паством а пред преузвишеним представником свога краља, заклињао се именом Божјим: да ће бити владару своме веран, отаџбини својој одан, да ће бити у сваком раду и подузећу своме бтворен и искрен, чврст и непоколебљив — пун увек добре воље и неуморим у тежњи за свим опим, што се клони на добро, на корист и на унапређење српске православне цркве, школе и просвете — а у границама црквених и земаљских закона.

Сећам се и оне знамените седнице нашег народно-црквеног сабора од 30. априла 1890. када је Његова Светост *Георгије Бранковић* као нови патријарх српски заузео први пут председничку столицу у сабору, те на поздрав сабора, који га сусрета поверењем и симпатијом одговорио исто тако топлим поверењем и обећао: да ће вратити љубав љубављу, да ће неговати везе узајамне слоге и споразума најусрдније и напослетку изрекао ове знамените речи:

„Онај циљ према којем сви свој рад удесити морамо, *јесте одржање и утврђење наше православне српске народне и цркве и њених религиозних и просветних установа, уз очување њеног значаја*, по којем ће је с једне стране остале православне цркве својом истоветном сестром признати и по којем ће је с друге стране православни српски народ у земљама угарске државе својом српском прадедовском црквом поштовати.

„Автономија, која српском православном народу у погледу црквених и просветних дела његових, на темељу превишњих повластица и земаљских закона, припада, *јесте средство*, помоћу којег ћемо се истакнутом циљу што већма приближити и исти постићи.

„*Ја ту народно-црквену автономију најискреније поштујем и признајем*, а сведок томе је моје многогодишње суделовање у раду српско-народног црквеног сабора око стварања исте и моје деловање у звању епископа и начелника епархијске управе у Темишвару, које се свагда кретало и равнало према превишње одобреним саборским уредбама.

„Уређење те наше народне црквене автономije још се тако рећи у повоју свом налази, али Божјом помоћу и *држећи се у свему закона*, ја се надам, да ћемо доживети: да автономија та буде јака и снажна, животна и спасоносна по нашу цркву.“

Овај узвишени циљ, кога је уочио патријарх *Георгије Бранковић* на првоме кораку своме којим је пошао према њему, није испустио, за ових минулих 10 година дана свога митрополитског и патријарашког деловања, ни за један часак из вида.

Договарао се са Саборима, Саборским Одбором, са нарочитим саборским одборима петнајсторице, споразумевао се са одбором једанаесторице, са одличним првацима нашега народа, вазда вољно, стрпљиво и неуморно, у безброју седница, састанака и договора, а све о томе: како да се народно-црквеним уставом источне православне српске цркве у опсегу српске митрополије у земљама угарске круне, уреди автономни положај цркве према држави, како да се, споразумно са јерархијом, среде сви унутарњи односи наше свете цркве према њезином значају, позиву и потреби.

Све што је рађено међутим у автономноме делокругу власти наше свете цркве око текућих послова, сложено је у записницима седница истих власти, у којима је па-

тријарх *Георгије* неуморно председавао и послове вешто руководио, а изложено је верно у извештајима Саборског Одбора о раду томе од год. 1890—1900.

Где говоре факта, јасном и необоривом истином — ту злобни језици и пакосна пера узалуд изврћу, црне и клеветају.

Неуморно настојавање патријарха *Георгија Бранковића* : да црква наша након 30 и више година дана дође до сталнога устројства своје аутономије — прибележио сам себи у безброју верних бележака у свима оним поверљивим договорима, у којима сам од год. 1890—1898 као саборски посланик учествовао, делом у Ср. Карловцима на позив патријархов, делом пак у Будапешти на позив државних министара.

Није ми намера да овом свечаном приликом, када се пуном душом радујем овоме најновијем епохалном делу Његове Светости патријарха *Георгија* у корист народне просвете, износим тај рад на јавност. Биће томе скорим згоднијег повода.

Поменућу овом приликом укратко само две ствари.

Патријарх *Георгије* је са члановима садањег Саборског Одбора, после дугог и мучнога преговарања, нашао ону златну средину, на којој се сусреће вршење права државног врховног надзора над српском црквом са уживањем њезине законом ујемчене аутономије.

То је сређено и јасно изложено у „Предлогу српског православног народно-црквеног саборског одбора за народно-црквени устав.“

Др. Светозар Милетић је отац народно-црквеног аутономног устава за нашу цркву, јер је он, на предлог саборског одбора од год. 1870., први сачинио: „предлог за основни народно-црквени закон о црквено-народној управи Патријаршије и Митрополије Српске“ — и обнародовао га у својем листу год. 1871. и 1874.

Кад се данас сутра обелодани повесница рада нашега народно-црквеног сабора од године 1897. — увериће се свако: да је Његова Светост патријарх *Георгије* имао право да рече на народно-црквеној конференцији од 8. јуна 1898. саборским посланицима: „Није се сабор развишао ради неспоразума са епископатом — него што нисте узели народно-црквени устав у претрес. Узмите устав у претрес — па већина саборска решава.“

На безброју договора саборских посланика свију странака са члановима Св. архијерејскога Синода нашег, претресена су сва спорна питања око унутарњег аутономног устројства наше цркве. Утврђено је: да у свима питањима може да се споразуме Сабор са св. Синодом — једно је једино питање спорно а то је привремене саборски изборни ред од год. 1870., односно она одредба његова, по којој световни и свештенички изборници бирају заједнички и свештеничке чланове народно-црквеног сабора. —

Ово једно једино питање је онај камен, о који се још спотиче данас уређење аутономије наше митрополије.

Ради овога питања диже се у народу нашем узбуна против јерархије наше цркве — ово је питање Пандорина скриња из које извире сва узрујаност, неповерење и непријатељство међу нама синовима једне исте свете цркве и народа, те устајемо један на другога исто као и најљући крвници и радимо сви сложено и братски, али само — на својој пропасти.

Како суди Његова Светост патријарх *Георгије*, наши епископи, сва јерархија наше Цркве, о овој ствари, рекао је јасно и гласно патријарх *Георгије* у седници нашега сабора дана 3. јула 1897. овим речима свога говора:

„На питање, откуд и зашто је јерархија крива упитној узрујаности и неповерењу? одговара се са многих страна: отуд и зато, што јерархија иде за тим, да силом (а помоћу високе владе) одузме од народа стечена аутономна права.

„Славни Саборе! Ја потпуно схватам и сасвим разумем, шта је то, кад се

каже: јерархија хоће силом да одузме, дакле да отме, од народа неко право. Ја то, као што рекох, потпуно разумем; али не разумем и не могу, славни Саборе, да разумем, од куд се долази до таквога тврђења? И не знајући тога, ја морам то не само одлучно порећи, него управо као увреду за целу јерархију свечано и најодлучније одбити.

„А за што?”

„За то, што ни ја, ни епископи ове митрополије, не идемо за тим, да се такво што збуде, то јест, да се од народа отме буди какво његово право. Али право право. Оно, за чим идемо и ја и епископи, састоји се у том: да се народно-црквене аутономне уредбе донесу у складу са основним правилима наше свете православне апостолске цркве; дакле, да се одређења коначнога народно-црквенога аутономнога устројства не косе са правилима, учењем и карактером једне, свете, саборне и апостолске цркве наше. Ако у којој уредби аутономној има таквих одређења, разуме се по себи, да ми морамо ићи за тим, да се то уклони, јер је црква мати наша, и чувајући њезина права очуваћемо и своја. Но дакле, је ли то отимање? Је ли то издаја? Ни једно, ни друго. То је пре свега питање уверења, којег без сумње може слободно имати и епископ као и сваки други члан наше цркве и нашега народа. Али и да нема тога уверења — имамо и морамо имати смелости, да кажемо, да је то неоспорно и наша еминентна дужност, дужност неминовна; јер нас веже на то пред лицем целе цркве положена епископска заклетва наша.

То су наше тежње. Но ја одмах и додајем још и ово: *те своје тежње хоћемо лучно, али законитим путем да остваримо. Не можемо ли их законитим, тим јединим правим путем, оваплошити — ја и господа епископи не ћемо ударити страницуцом, ни у незаконје; јер нам је пречи мир у цркви, него насилни повратак баш од јерархије одузетих права. Ми то чинимо и чинићемо не само мира ради, него и са тврдом вером, да ће праведна ствар наћи, кад било, мирно решење своје.*“

Ја сам у дубини душе своје уверен: да је Његова Светост српски патријарх *Георгије*, да је јерархија моје свете православне српске цркве, родољубивим тежњама и истрајним радом у славу Божју, на корист свете цркве и милога српскога рода на правом путу, — подупирао сам тај рад вазда вољно, одушевљено, искрено и отворено, по своме уверењу, свом својом скромном снагом и делом и словом а подупираћу га и од сада докле год је на томе путу. Молио сам се и до сада, а молићу се од сада још већма Богу да: „*Божјевим дрвџ дрвга да единоміслимиз исповѣки: Оца, Сина и свѣтаго Дсха!*“

Слава Ти патријарше српски *Георгије!* — Сјајно си искупио своју реч, коју си нам заложно, кад смо Те оно пре 10 година саборно изабрали за архијерејскога карловачког, митрополита и патријарха српскога, и Ти нам на радосни глас о Твојем избору још радосније одговорио: *»Ако ми Бог милостиви даде живота и здравља — захваљују се народу својоме на избору тиле: што ћу му подићи православну српску богословску семинарију у седишту српске патријаршије!«*

У добри час јој темеља положио, у бољи је осветио и дуго је гледао: како успешно дела у славу Божју, у корист Твоје свете цркве и милог српскога народа!

Чина-Стева Васин Поповић.

ЛИСТАК.

Белешке из црквено-школског и просветног живота.

У Митрополији Карловачкој.

(Високопреосвештени Епископи.) За су-трашњу прославу и светковину Његове Светости, преузвишенога господина патријарха *Георгија* и освећење темеља Семинару приспели су у Карловце високопреосвештени г. епископ Будимски *Лукијан Богдановић* у петак брзим возом, а високопреосвештени г. епископ Горњо-Карловачки *Михаило Грујић* данас у суботу пре подне особним возом. Високопреосвештени г. епископ Бачки *Миширофан Шевић* доћи ће сутра на сам дан прославе. Високопреосвештени г. епископ Пакрачки *Мирон Николић* испричао је свој недолазак болешћу.

(Књижевни одбор Матице Српске) имао је 20. априла (3. маја) о г. свој месечни састанак под председништвом А. Хаџића, председника друштвеног. Председник јавља о смрти Јована Ђорђевића, члана Књиж. Одељења и почасног члана Матице Српске. Пошто је устајањем са ускликом „Слава му!“ трепутно одана почаст покојнику, решено је, да се умоли Књ. Одељење, да одреди једног члана, који ће у спомен и славу покојникову говорити

У Русији.

(Православно мисионарско друштво у Русији.)

Прошле године бројало је ово друштво 14.427 члана. У току године приход му је износио 529.267 руб., а расход нешто преко 487.000 рубаља, док цео друштвени капитал износи 1,238.155 руб. (преко 3 мил. круна). Трошило је на уређивање и издржавање мисионарских школа пр. год. — 98.914 руб.; на уређивање и издржавање мисионарских цркава — 18.721 руб.; на потпомагање новообраћених у крило православне цркве — 6.888 руб.; на издавање књига — 6.500 руб.; на путовања мисионара — 7.985 р. и т. д. Но, највећа пажња обраћена је на школе, те је међу осталим недавно асигновано на градњу и издржавање дворазредне школе у прибежишту близу Астрахана — 12.000 рубаља. Успех пак мисије у пр. г. био је овакав: у алтајској губернији крштено је 449 људи, у забалској 311, јенисејској 33, иркутској 1.199, камчатској 178, киргиској 59 и обдорској 28, а најпосле у Јапану крштено је 970 људи. Свега у Европској Русији, Сибирији и Јапану обраћено је пр. год. из мухамеданства и језичништва у Хришћанство 3.539 особа, оба пола. Од како пак

друштво постоји (21 год.) преведено је из мухамеданства и језичништва 120.000 особа, а потрошено је на мисионарске потребе око 6,000.000 рубаља. („Странникъ“).

Разне белешке.

(Против реверса) Од кад су црквено-политичке реформе у живот ступиле, римокатоличко се свештенство на штету протестаната још више користи реверзима, и тера с њима праву пропаганду. Док је био у животу закон од г. 1868., по којем се мушка деца из мешовитог брака имају крстити у очевој, а женска у материној вери, догде су протестанти могли и законом у руци да се боре против пропаганде римокатоличког свештенства, које је узимало реверсе од мешовитих брачних парова. Али од кад су црквено политичке реформе укинуле закон од г. 1868., од тог доба римокатолички свештеници слободно могу узимати реверсе, и они се том слободом и сувише користе нарочито на штету протестаната. Закон оставља наиме брачном пару, да се пре ступања у брак споразуме, у којој вери да им се крсте брачна деца. Пошто пак римокатолици пре ступања у брак иду своје свештенику на исповест (протестанти не иду), католички свештеник употреби сав свој утецај, да их наговори, да децу у римокатоличкој вери крсте, и узму о томе реверс. На тај начин многа су деца у протестантског оца или матере крштена у римокатоличкој вери, и тако су случајеви тако учестали, да протестанти отворено говоре о римокатоличкој пропаганди. И што је најгоре, против тих реверса не пружа сада закон никакве заштите. То зло донеле су протестантима црквено-политичке реформе, за које су се они најживље борили. Сада се кају и траже, да се законом одреди, којој ће вери припадати деца из мешовитог брака.

(Како је постало име Славен?) Познати филолог-слависта проф париског универзитета Бодуен-де-Куртене на историјском међународном збору пр. г. изнео је следећи резултат свога истраживања о пореклу имена „Славени“. „Име „Славен“ — вели он — случајног је порекла, а дали су га странци. Ти странци, а пре свега Римљани, господари у своје време свих других суседних народа, добивали су често слуге робове, већином из оних крајева, који беху насељени људима безименим т. ј. без једног опћег за све имена, а од којих воде своје историјско порекло данашњи т. зв. славени. Поједине особе тога народа имале су обично увек имена сложена, која се свагда завршаваху са -слав (за мушке), слава

(за женске), а то је одговарало грчком κλης (Αγα-
θη κλης, Θεμιστοκλης...)... „Како ти име?“ питао
је господар таковог роба или слугу. Одговор је
обично био: Брашислав, Јарослав, Владислав, Ста-
пислав, Борислав, Радислав, Метислав, Мирослав,
Светислав... Први део тих сложених имена ишчез-
нуо је за римско ухо и из римске памети, те је као
сталан назив свих тих робова остало само -слав, а
с представом овог сада опћег имена слав, латинск.
slavus, sclavus, сјединила се с једне стране пред-
става етничког поретка, slavus, sclavus, као народ
с извесним језиком; с друге стране пак представа
неслободног раденика, раденика принуђеног да ради
„slavus“ у друштвеном смислу. А рад у очима сло-
бодног Римљанина беше нешто заворно и срамно...“
„И тако, продужује уважени професор, ми према
томе сматрамо врло природном предноставку, да је
„slavus“ одузето од многих личних славенских имена,
која се завршују са -слав, а изменувши се затим
према законима романског фонетичког подударња у
латинск. sclavus, талијан. schiavo, фламанско sclaf,
француско esclave... постала је етичким (опћена-
родним) именов славена. На тај ето начин Римљани
су окрестили Славене. Славени пак примили су то
име од Римљана и променувши кратко а са гласним
о, додавали су му овај или онај славенски суфикс,
те су тако постала посебна имена, као н. пр. сло-
венин, словак, словинац, словенац... Али међу са-
мим Славенима називаху се именов „Славени“ испо-
четка само они, који су живели у непосредном до-
диру с народима романским и с другим западним
суседима. Као назив, опћи за сав народ, име то,
које Римљани дадоше, раширило се међу осталим
Славенима путем литературе и ерудиције. А и да-
нас још ни руски, ни пољски (а ни српски) прости
народ нема појма о свом „славизму“, док словенски
народ Крањске и Горице називао је себе до недавно
само Крањцима и Горичанима, неупотребљујући ни-
кад за означавање своје народности назив „Словенци“.

(Спб. Вѣд.)

Р. Гр.

(Исправак.) По писменој обавести суда у Ло-
зани, благоупокојени епископ Антоније Нако преми-
нуо је дана 9. (22.) априла о. г., а не 11. (24.)
као што је прва вест гласила.

ЗВАНИЧНИ ОГЛАСИ.

Ad бр. 20 ex 1900.

34 1-3

ОГЛАС ДРАЖБЕ.

Управа манастира Кувездина расписује
јавну усмену дражбу на мањак за дан 11. (24.)
маја 1900. у 2 сата по подне за следеће радове:

I. Оправка црквеног торња,

- а) дунђерски рад са материјалом К. 319-20
б) лимарски " " " К. 754-00

II. Оправка цркве,

- а) претресање црквеног крова и
заливање. кречење торња и цркве с
поља . . . . . К. 476-93

III. Оправка манастира.

- а) претресање и заливање кровова
и кречење зидова . . . . . К. 1112-90

Укупно круна: 2663-03

Ставка I. лицитира се посебно. Сваки даљи
услов може се сазнати у писарни управе.

Манастирска управа.

ОГЛАС ДРАЖБЕ. 33 2-3

На основу закључка овомесне црквене скупи-
штине, овим се расписује јавна усмена дражба
на мањак за оправљање парохијског стана која ће
се дана 30. априла (13 Маја) у 3 сата по подне
у школској дворани у Илинцима обдржавати.

Поједине радње стају и то:

1. Тежачке радње . . . . . 4 К. 54 пот.
2. Зидарске радње (матер.) 1219 К. 72 пот.
3. Лимарске радње . . . . . 168 К. 28 пот.
4. Тесарске радње . . . . . 1481 К. 36 пот.
5. Столарске радње . . . . . 1222 К. 16 пот.
6. Пећарске радње . . . . . 180 К. — пот.
7. Кроварске радње . . . . . 49 К. 80 пот.
8. Зидарске радње . . . . . 550 К. 40 пот.

Укупно 4876 К. 26 пот.

Сваки дражбователь пре започете дражбе ду-
жан ће бити у руке председнику положити 10%
јамчевине.

Прорачун и условља могу се разгледати
сваки дан код парохијског звања.

Илинци 2. (15.) априла 1900.

Миливој Борић   Иван Митровић
парох.   председник

„Српски Сион“ излази сваке недеље на целом табаку. Цена му је: За Аустро-Угарску, Босну и Хер-
цеговину на годину 8 круна, на по године 4 круне, а на четврт године 2 круне. За стране земље: на
годину 10 круна. Из Србије прима претплата књижара В.Валожића у Београду. Поједини бројеви 20 филира.

Претплата, огласи, стечајеви и рекламације шаљу се Администрацији а остали рукописи уредништву
„Српског Сиона“ у Карловце. За огласе, објаве и стечајеве плаћа се 12 филира од једног реда ситних
слова, а за жиг сваки пут по 60 филира. — Неплаћена писма се не примају. — Рукописи се враћају.

Штампа: Српске Манастирске Штампарнице у Ср. Карловцима. — 230.